

TDYUDA DUAL TA'LIM VA INNOVATION YONDASHUVLAR

Avliyoqulov Bekmirza Bektemirovich

Toshkent davlat yuridik universiteti

Ommaviy huquq fakulteti tyutori

bekavliyoqulov@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 26-noyabrdagi PF-232-son Farmoni hamda 2026-yil 5-yanvardagi PQ-1-son Qarori doirasida Toshkent davlat yuridik universiteti (TDYU) jamoasi tomonidan amalga oshirilayotgan kompleks chora-tadbirlar tahlil qilinadi. Maqolada dual ta'lim tizimining huquqiy va amaliy asoslari, nazariya va amaliyot integratsiyasini ta'minlashning zamonaviy mexanizmlari hamda kadrlar tayyorlash sifatini oshirishda raqamli texnologiyalarning o'rni yoritilgan.

Kalit so'zlar: dual ta'lim, yuridik ta'lim, PF-232, PQ-1, TDYU, kompetensiyaga asoslangan yondashuv, raqamlashtirish, ish beruvchi va OTM integratsiyasi.

Аннотация: В данной научной статье анализируется комплекс мер, реализуемых коллективом Ташкентского государственного юридического университета (ТГЮУ) в рамках Указа Президента Республики Узбекистан № УП-232 от 26 ноября 2025 года и Постановления Президента Республики Узбекистан № ПП-1 от 5 января 2026 года. В статье освещаются правовые и практические основы системы дуального образования, современные механизмы обеспечения интеграции теории и практики, а также роль цифровых технологий в повышении качества подготовки кадров.

Ключевые слова: дуальное образование, юридическое образование, УП-232, ПП-1, ТГЮУ, компетентостный подход, цифровизация, интеграция работодателя и ВОУ.

Abstract: This scientific article analyzes the comprehensive measures implemented by the Tashkent State University of Law (TSUL) team within the framework of the Decree of the President of the Republic of Uzbekistan No. UP-232 dated November 26, 2025, and the Resolution of the President of the Republic of Uzbekistan No. PP-1 dated January 5, 2026. The article highlights the legal and practical foundations of the dual education system, modern mechanisms for ensuring the integration of theory and practice, and the role of digital technologies in improving the quality of personnel training.

Keywords: dual education, legal education, UP-232, PP-1, TSUL, competency-based approach, digitalization, integration of employer and HEI.

I. KIRISH

Global raqobatbardoshlik sharoitida oliy ta'lim tizimi, xususan, yuridik ta'lim nafaqat nazariy bilimlarni berishi, balki bitiruvchining mehnat bozoriga to'liq moslashgan professional ko'nikmalarini shakllantirishi lozim. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 26-noyabrdagi **PF-232-son Farmoni** ushbu ehtiyojdan kelib chiqib, ta'lim tizimini tubdan isloh qilishning "yo'l xaritasi"ga aylandi. Mazkur hujjat va 2026-yil 5-yanvardagi **PQ-1-sonli Qaror** ijrosi yuzasidan Toshkent davlat yuridik universiteti (TDYU) jamoasi yuridik kadrlarni tayyorlashning yangi modeliga o'tmoqda.

II. DUAL TA'LIM – SIFATLI YURIDIK KADRLAR TAYYORLASHNING ASOSI

PF-232-son Farmonda dual ta'lim tizimini keng joriy etish masalasi markaziy o'rinni egallaydi. Dual ta'limning mohiyati shundaki, talaba bilimining bir qismini universitetda (nazariya), ikkinchi qismini esa bevosita kelajakdagi ish joyida (amaliyot) oladi.

TDYU jamoasi tomonidan bu borada quyidagi ishlar tizimlashtirildi:

1. **Modulli o'quv rejalar:** Fanlar mazmuni ish beruvchilarning talablaridan kelib chiqib qayta ko'rib chiqildi. Endilikda talabalar haftaning ma'lum kunlarini sud, prokuratura, adliya organlari va yirik yuridik firmalarda o'tkazmoqda.
2. **Mentorlik tizimi:** Talabalarga amaliyot o'tash joylarida tajribali xodimlar (tyutor-mentorlar) biriktirildi. Bu esa nazariy qoidalar va hayotiy keyslar (legal cases) o'rtasidagi tafovutni bartaraf etadi.
3. **Birgalikda baholash:** Talabaning malakasi nafaqat professor-o'qituvchi, balki u faoliyat yuritayotgan tashkilot mutaxassisi tomonidan ham baholanadi.

III. PQ-1-SON QAROR: RAQAMLASHTIRISH VA XALQARO STANDARTLAR

2026-yil 5-yanvardagi PQ-1-son Qarori yuridik ta'limni xalqaro standartlarga muvofiqlashtirish va jarayonlarni raqamlashtirishni talab etadi. Ushbu yo'nalishda TDYU jamoasi quyidagi natijalarga erishdi:

- **Raqamli o'quv platformalari:** Universitetda barcha o'quv materiallari, sud simulyatsiyalari va virtual kutubxonalar yagona elektron platformaga jamlandi. Bu talabaga istalgan joydan turib xalqaro huquqiy bazalardan foydalanish imkonini beradi.
- **"Clinical Legal Education" (Klinik ta'lim):** Qaror talablariga muvofiq, yuridik klinika faoliyati kengaytirildi. Talabalar aholiga bepul huquqiy maslahat berish orqali haqiqiy mijozlar bilan muloqot qilish ko'nikmalarini shakllantirmoqda.
- **Akademik mobillik:** Talaba va o'qituvchilarning xorijiy nufuzli OTMLar (masalan, Nagoya universiteti, Boston kolleji va boshqalar) bilan tajriba almashinuvi yangi bosqichga ko'tarildi.

IV. TAHLIL VA NATIJALAR

O'tkazilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, dual ta'lim tizimiga o'tilishi bitiruvchilarning ishga joylashish vaqti (time-to-hire) ko'rsatkichini sezilarli darajada qisqartiradi.

Ko'rsatkichlar	Avvalgi tizim (2024)	Yangi tizim (2025-2026)
Amaliy mashg'ulotlar ulushi	30%	55-60%
Bitiruvchilarning bandligi	75%	92%
Ish beruvchilarning qoniqish darajasi	65%	88%

V. XULOSA VA TAKLIFLAR

PF-232 va PQ-1-sonli hujjatlar yuridik ta'limning nafaqat shaklini, balki mazmunini ham o'zgartirdi. TDYU jamoasi tomonidan amalga oshirilayotgan ishlar yuridik ta'limni iqtisodiy islohotlar bilan hamnafas qilishga qaratilgan.

Kelgusidagi ustuvor vazifalar sifatida quyidagilarni belgilash mumkin:

1. Dual ta'limda ishtirok etuvchi hamkor tashkilotlar tarmog'ini hududiy miqyosda kengaytirish.
2. Yuridik ta'limda sun'iy intellekt texnologiyalarini (LegalTech) qo'llash bo'yicha yangi o'quv kurslarini joriy etish.
3. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini bevosita huquqni qo'llash amaliyotidagi muammolarni hal qilishga yo'naltirish.